

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZAKŁADU LECZNICTWA AMBULATORyjNEGO W OŚWIĘCIMIU

Podstawa prawna: art.53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 633

I. Wybrane informacje o samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej

1. Firma samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej:

Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Oświęcimiu

2. Siedziba .....Oświęcim

3. Adres.....Oświęcim, ul. Garbarska 1

4. Numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej tel.: 33 84 44 295
sekretariat@zlaoswiecim.pl

5. Numer identyfikacyjny REGON.....357138472

6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym.....0000012869

7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą: 14.02.2000 r.
000000006485

II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno- finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. 2017 poz. 832).

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2022 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w/w rozporządzeniu.

Wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej ZLA			
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto	0	3
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	ujemny	0
	3) wskaźnik zyskowności aktywów	0	3
		1. Razem: 6	
Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty			
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	2,05	12
	2) wskaźnik szybkiej płynności	2,05	13
		2. Razem: 25	
Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań, natomiast w przypadku, gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.			
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności	35	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań	6	7
		3. Razem: 10	
- Wskaźnik rotacji należności (w dniach) określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im niższy poziom wskaźnika , tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań.			
- Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań.			
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów	34,31%	10
	2) wskaźnik wypłacalności	0,8	8

	4. Razem: 18
<p>- Wskaźnik zadłużenia aktywów informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność podmiotu, natomiast zbyt niska może świadczyć o braku umiejętności w wykorzystywaniu zewnętrznych źródeł finansowania podmiotu dla zwiększenia efektywności jego działania.</p> <p>- Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę kapitału własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań, jednocześnie bardzo niska wartość wskaźnika może oznaczać brak efektywnego wykorzystania finansowania zewnętrznego.</p>	
Łączna wartość punktów	59

Analiza przypisanych punktów pomiędzy poszczególne grupy wskaźników ekonomicznych odzwierciedla ich znaczenie w ocenie ekonomiczno-finansowej ZLA. Samodzielne zakłady opieki zdrowotnej zgodnie z ustawą o działalności leczniczej nie są nastawione na osiągnięcie zysku. W wyniku tej analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2022, przy zastosowaniu metody punktowej, uzyskano **59 punktów** co stanowi **84,29%** maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania i świadczy o bieżącej stabilności ekonomiczno-finansowej jednostki.

III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe

Opis przyjętych założeń.

Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Oświęcimiu (ZLA) prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na okres 2023-2025 rok została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej. Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania.

W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono wzrost kosztów działalności spowodowany wzrostem płac pracowników ochrony zdrowia zatrudnionych w podmiotach leczniczych będący efektem działania tzw. „indeksacji” wynagrodzeń, na mocy ustawy z dnia 26 maja 2022 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw Dz. U. 2022 poz. 1352

Wobec braku danych o sfinansowaniu wzrostu wynagrodzeń ze środków publicznych, w czynionych założeniach nie uwzględniono wzrostu przychodów. Należy zwrócić uwagę na to, że regulacja wynagrodzeń pielęgniarek, która nastąpiła od 1 lipca 2022 r. spowodowała ich wzrost o 25,33%, w tym samym czasie przychody z NFZ wzrosły jedynie o 8,62%.

Minister zdrowia zapowiedział wzrost stawek finansowania świadczeń (prawdopodobnie od 1 lipca 2023r, zgodnie z terminem wejścia w życie kolejnej indeksacji wynagrodzeń personelu).

Wynagrodzenia minimalne w ochronie zdrowia od lipca 2023 r.

zgodnie z ustawą o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników podmiotów leczniczych - od lipca 2023 r. pensja minimalna w podziale na grupy zawodowe (współczynnik pracy):

- Lekarz albo lekarz dentysta ze specjalizacją (1,45) - 9201,92 zł brutto
- Farmaceuta, fizjoterapeuta, diagnosta laboratoryjny, psycholog kliniczny, inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w l p. 1, 3 i 4 z wymaganym wyższym wykształceniem na poziomie magisterskim i specjalizacją, pielęgniarka z tytułem zawodowym magister pielęgniarstwa albo położna z tytułem magister położnictwa z wymaganą specjalizacją w dziedzinie pielęgniarstwa lub w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia (1,29) - 8186,53 zł brutto
- Lekarz albo lekarz dentysta, bez specjalizacji (1,19) - 7551,92 zł brutto
- Stażysta (0,95) - 6028,84 zł brutto
- Farmaceuta, fizjoterapeuta, diagnosta laboratoryjny, pielęgniarka, położna, technik elektroradiolog, psycholog, inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w lp. 1-4 z wymaganym wyższym wykształceniem na poziomie magisterskim; pielęgniarka, położna z wymaganym wyższym wykształceniem (studia I stopnia) i specjalizacją, albo pielęgniarka, położna ze średnim wykształceniem i specjalizacją (1,02) - 6473,07 zł brutto
- Fizjoterapeuta, pielęgniarka, położna, ratownik medyczny, technik elektroradiolog, inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w lp. 1-5 z wymaganym wyższym wykształceniem na poziomie studiów I stopnia; fizjoterapeuta, ratownik medyczny, technik analityki medycznej, technik elektroradiolog z wymaganym średnim wykształceniem albo pielęgniarka albo położna z wymaganym średnim wykształceniem, która nie posiada tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia (0,94) - 5965,38 zł brutto
- Inny pracownik wykonujący zawód medyczny inny niż określony w lp. 1-6 z wymaganym średnim wykształceniem oraz opiekun medyczny (0,86) - 5457,69 zł brutto
- Pracownik działalności podstawowej, inny niż pracownik wykonujący zawód medyczny z wymaganym wykształceniem wyższym (1) - 6346,15 zł brutto
- Pracownik działalności podstawowej, inny niż pracownik wykonujący zawód medyczny z wymaganym wykształceniem średnim (0,78) - 4950 zł brutto

- Pracownik działalności podstawowej, inny niż pracownik wykonujący zawód medyczny z wymaganym wykształceniem poniżej średniego (0,65) - 4125 zł brutto

Do wiarygodnej analizy sytuacji ekonomiczno finansowej na lata 2024-2025 niezbędna jest wiedza o skali ustawowego wzrostu wynagrodzeń w tych latach oraz wzrostu nakładów na ich sfinansowanie. Oczywiście ta wiedza jest w obecnej chwili niedostępna.

Wskaźniki makroekonomiczne

Uchwalona przez Sejm w sierpniu 2021 r. nowelizacja ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zakłada określenie ścieżki wzrostu nakładów na zdrowie do poziomu 7 proc. PKB w 2027 r. Zgodnie z planami finansowymi zapisanymi w budżecie państwa, poziom nakładów na zdrowie w przyszłym roku ma wynieść ponad 6 proc. PKB. Według informacji Ministra Zdrowia Adama Niedzielskiego wynika, że nakłady na ochronę zdrowia wzrosną z 77,2 mld zł w 2015 roku do 159,6 mld zł w 2023 r.

Korzystając z analizy Federacji Przedsiębiorców Polskich przedstawionej w Monitorze Finansowania Ochrony Zdrowia, według nowej metody, wydatki na zdrowie w 2021 roku wyniosły 5,9 proc. PKB, a w 2022 roku - 5,97 proc. W 2023 mają wynieść 6,03 proc. Komitet ds. Ochrony Zdrowia FPP zwraca uwagę, że według starej metody wyniosły one: w 2021 roku - 5,3 proc. PKB, w 2022 roku - 5,1 proc., a w 2023 roku będzie to jedynie 4,81 proc.

Ze względu na gwałtowny wzrost inflacji od początku 2022 roku przyspieszyło tempo wzrostu PKB. Obecnie to główny czynnik decydujący o poziomie nakładów na ochronę zdrowia. W przypadku 2022 roku różnica między PKB w roku "t" a PKB w roku "t-2" sięgnęła obecnie aż 23 proc., wobec 14,7 proc. przewidywanych rok temu. W przypadku 2023 roku różnica wynosi 21 proc. w stosunku do przewidywanych wcześniej 12,8 proc. Wynika z tego, że w 2023 roku wydatki na ochronę zdrowia mogą być o 21 proc. niższe przy porównywaniu skali finansowania do tej sprzed dwóch lat. W praktyce oznacza to, że ustawa wymaga w 2023 roku przeznaczenia na ochronę zdrowia jedynie 4,74 proc. PKB z publicznych środków zamiast 6 proc. – podaje FPP.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów

Podstawą określenia prognozowanych przychodów jest plan finansowy na 2023r. Do prognozy przychodów na lata 2023-2025 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie dotychczasowe działalności podmiotu.

Wykaz umów na finansowanie świadczeń ze środków publicznych zawartych na dzień sporządzenia raportu:

1. Podstawowa Opieka Zdrowotna;
2. Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna w zakresie poradni:
  - ginekologiczno-położniczej

- otolaryngologicznej
- reumatologicznej
- neurologicznej

Kwoty kosztów i wydatków ujęte w prognozie stanowią koszty i wydatki związane z realizacją umów z płatnikiem publicznym oraz innych przychodów.

Szczegółowa analiza wskaźnikowa znajduje się w **załączniku nr 1** do niniejszego opracowania.

IV. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

- Wzrost płac pracowników ochrony zdrowia zatrudnionych w podmiotach leczniczych to efekt działania tzw. „indeksacji” wynagrodzeń, na mocy uchwalonej w roku ubiegłym nowelizacji ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Oznacza to, że corocznie na dzień 1 lipca najniższe wynagrodzenia zasadnicze pracowników medycznych oraz pracowników tzw. działalności podstawowej zatrudnionych w podmiotach leczniczych będą automatycznie wzrastać, według ustalonego ustawowego mechanizmu. Mechanizm ten to iloczyn współczynnika pracy określony w załączniku do ustawy (dla poszczególnych grup zawodowych) i kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym (zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z 9 lutego br. przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2022 r. wyniosło 6346,15 zł).

Skala wzrostu wynagrodzeń w powiązaniu z wykształceniem pielęgniarek, które co prawda jest przez nie uzyskane (posiadane), jednak nie jest wymagane przez pracodawcę na konkretnym stanowisku pracy, może być trudna do poniesienia przez Zakład, w szczególności w związku z niejednorodną linią orzeczniczą sądów w tej sprawie.

Powyższe również wpływa niekorzystnie na proces rekrutacji nowych pracowników niezbędnych do utrzymania dotychczasowego zakresu działalności oraz ma znaczenie w przypadku pojedynczych odejść z pracy do pracodawców posiadających stanowiska pracy odpowiednie do posiadanego przez personel wykształcenia.

- Wzrasta odsetek osób zatrudnionych posiadających uprawnienia do emerytury, co wobec praktycznego braku zastępowalności, już nie tylko w deficytowych specjalnościach, powoduje coraz większe trudności w zapewnieniu niezakłóconego procesu udzielania świadczeń w obecnej rozproszonej strukturze Zakładu.

- Istotnym jest również, że głównym źródłem finansowania jest tzw. stawka kapitacyjna należna za każdego zapisanego do ZLA pacjenta. Wobec ujemnego przyrostu naturalnego Miasta i naturalnego ruchu pacjentów pomiędzy świadczeniodawcami, ta ilość w latach istnienia Zakładu spadła o blisko 25%. W ostatnich trzech latach obserwowano stabilizację ilości deklaracji wyboru lekarza na poziomie ok. 32.000 osób, jednak nastąpił odczuwalny spadek deklaracji wyboru pielęgniarki POZ – o ponad 14% od roku 2020, co ma związek z

działalnością konkurencyjną nowego podmiotu świadczącego te usługi i jego agresywną polityką pozyskiwania deklaracji.

- W związku z pandemicznym zawieszeniem działalności Poradni Medycyny Pracy oraz odejściem na emeryturę lekarzy orzeczników uprawnionych do udzielania świadczeń z tego zakresu, mając na względzie wspomniany wyżej praktyczny brak zastępowalności kadr, poradnia ta ograniczyła działalność do wewnętrznego orzekania na rzecz pracowników ZLA.

- Pandemia Covid-19 oraz następująca po niej wojna w Ukrainie miała również niebagatelny wpływ na rynek energii i mediów oraz gwałtowny wzrost cen towarów i usług zamawianych przez ZLA. Przykładem jest koszt zakupu energii elektrycznej na potrzeby Zakładu, który wzrósł między rokiem 2020 a 2022 o 78% pomimo wdrożonych zasad oszczędzania energii oraz podleganiu pod tzw. tarczę energetyczną.

Powyższej wymienione zagrożenia mogą mieć wpływ na wyniki finansowe Zakładu w nadchodzących latach.